

LÉTO 2016

ŠANGHAJ **plus**

Newsletter Generálního konzulátu České republiky v Šanghaji vychází ve spolupráci se šanghajskými kanceláři CzechTrade, CzechTourism a CzechInvest

S KRAJANY V ČÍNĚ

ČERVENÉ LAMPIONY

IMPORT SOFTWARE

DIAOLOU

REDAKCE

Jan Hebnar (šéfredaktor)
Richard Krpač
Štěpán Vojnár
Aleš Cervinka
František Reismüller
Pavel Dvořák
Tomáš Pavlíček
Ludmila Hyklová
Petr Vávra
Marta Nyklová

KONTAKT

shanghai@embassy.mzv.cz

VYDAVATEL

Generální konzulát České republiky
Room 808, New Town Center
83 Loushanguan Rd., Shanghai 200336

Tel: (86-21) 62369925-6

Fax: (86-21) 62369920

Informace v tomto newsletteru, zejména informace obchodního charakteru, nejsou výzvou k investicím či pobídkou k obchodnímu jednání. Nemají být chápány jako veřejné oznámení a nezakládají důvod k obchodním či finančním aktivitám. GK Šanghaj upozorňuje, že v newsletteru jsou uveřejněny odborné komentáře. Tyto informace představují výhradně názor autorů, který se nemusí shodovat s názorem GK Šanghaj. GK Šanghaj také nezodpovídá za přesnost ani úplnost informací v podobných materiálech. Odborné komentáře vyjadřují osobní názor autora a za žádných okolností je nelze ztotožňovat s názorem či stanoviskem GK Šanghaj.

GK Šanghaj se podle svých nejlepších schopností snaží o úplnost a přesnost informací v newsletteru. Nicméně nemůže plně garantovat přesnost, důkladnost, aktuálnost či úplnost informací v newsletteru. Newsletter tedy nepřejímá zodpovědnost za následující jevy:

- Jakákoli nepřesnost nebo neúplnost týkající se informací v newsletteru
- Jakákoli škoda pramenící z podvodného vstupu třetí strany, vedoucí ke změně informací nebo materiálů v newsletteru

Na materiály v newsletteru se nevztahuje žádná záruka. GK Šanghaj neposkytuje žádné záruky bez ohledu na jejich využití nebo účel.

ÚVODNÍ SLOVO

Vážený čtenáři,

během své dlouhé diplomatické kariéry jsem strávil 10 let v Severní Americe, kde uzavření dobrého obchodu je leckdy záležitostí pouhých několika hodin. Čína je v tomto ohledu na opačné straně spektra. Jak vám potvrdí mnozí naši úspěšní obchodníci, v Číně je potřeba obrnit se trpělivostí a

nejprve investovat mnoho času do budování osobního vztahu s čínským partnerem. Naprostou nutností jsou společné mimopracovní aktivity – obědy a večeře, mnohdy doprovázené množstvím alkoholu – vše za účelem vytvoření důvěry a přátelství.... Až poté přichází na řadu byznys...

Generální konzulát v Šanghaji si mnohokrát tuto teoretickou poučku vyzkoušel v praxi. Jeden příklad za všechny - přesně před rokem nás jedna zprostředkovatelská agentura informovala o skutečnosti, že strojírenský konglomerát a jedna z nejvýznamnějších společností v šedesátimilionové provincii Zhejiang se zajímá o investice do leteckého průmyslu v Evropě a v Americe. Pozvali jsme tedy vedení firmy Wanfeng na setkání do Šanghaje, kde jsme jim prezentovali celou šíři českého leteckého průmyslu – historii, hlavní výrobce letadel a avioniky, vyspělost řízení letového provozu a kvalitu pilotních škol. Čínští partneři na druhé straně jednacího stolu do té doby znali výrobce letadel z USA, Kanady, Francie a Itálie a z jejich reakcí byla znát určitá nedůvěra k malé zemi uprostřed Evropy, o níž dosud takřka neslyšeli. Na konci setkání však vyjádřili velmi příjemné překvapení o vyspělosti leteckých technologií v naší zemi.

Potenciál spolupráce mezi firmou a Českou republikou nešel především prezidentovi Wanfeng Aviation, panu Franku Chenovi - mladému, ambicióznímu šéfovi firmy s tahem na branku a strategickým nadčasovým viděním. Vytvoření vzájemného vztahu rozhodně neuškodil fakt, že se zčásti překrývaly naše osudy – Frank Chen studoval postgraduál na stejné škole v Británii jako

já, má také tři děti a strávil několik let v blízkosti Toronta, mého předchozího diplomatického působiště. Vybudovaný osobní vztah pak brzy následovala praktická stránka oné mantry čínské obchodní etikety - desítky pracovních i osobních setkání, stovky telefonátů a emailů, pomoc s organizací čtyř návštěv ČR během jediného roku včetně zprostředkování kontaktu s partnery na české straně z leteckých asociací, auditorů a právních kanceláří atd. atp.

Prvním, pro Českou republiku viditelným výsledkem spolupráce s firmou Wanfeng, bylo zakoupení tří letadel české provenience na jaře tohoto roku. Mnohem významnějším momentem byl ale kapitálový vstup Wanfeng Aviation do moravské letecké firmy Direct Fly v dubnu 2016. Především díky spolupráci s firmou Wanfeng předpokládá v dohledné době firma Direct Fly dodávky svých letadel do Číny a zdesetinásobení své produkce.

To je však zřejmě jen začátek. Jak nás před několika týdny informoval Frank Chen, ve firmě padlo jasné rozhodnutí o strategické spolupráci s Českou republikou. Firma Wanfeng proto zahájila kroky k ustavení své kanceláře v pražském Tančícím domě, navázala spolupráci s českými univerzitami s cílem vybudovat v Čechách vědecko výzkumné centrum leteckých technologií a designu, a především - vyčlenila na spolupráci s významnými českými leteckými výrobci finanční prostředky, díky nimž se Wanfeng stane jedním z nejvýznamnějších investorů v ČR. Finální rozhodnutí o výši investic očekáváme velmi brzy.

Za pár let, až se v Číně rozvine trh se sportovními a korporátními letadly, mohou česká letadla, česká avionika a české letecké školy hrát velmi významnou roli – srovnatelnou s rolí, jakou v automobilovém průmyslu v současnosti hraje Škoda Auto, jejíž produkty jsou běžně k vidění na ulicích čínských velkoměst.

Váš

Richard Krpač
Generální konzul ČR v Šanghaji

IMPORT SOFTWARE DO ČÍNY / Ludmila Hyklova

Import softwaru do Číny lze uskutečňovat v zásadě stejnými způsoby jako kdekoli jinde, tzn. zejména online přímo ke koncovému zákazníkovi, prostřednictvím jednotlivého distributora či prostřednictvím softwarové platformy. Vše je přirozeně závislé na tom, kolik usilí chce producent či vlastník softwaru distribuci věnovat, kolik rizika je ochoten podstoupit a kolik trpělivosti chce mít s čínskými předpisy a administrativou. A o právní stránce je tento článek.

Nejnsnazší pro producenta z hlediska regulace je pokud si čínský zákazník může „stáhnout“ software přímo ze serveru producenta softwaru umístěného v domovské zemi producenta či jinde mimo Čínu na základě dohodnutých podmínek. Takovýto obchod nepodléhá čínským zákonům. Tento způsob má ovšem skryté riziko, a to, že čínské úřady mohou kdykoliv zablokovat přístup na internetové stránky zahraniční společnosti. Tento problém se dá částečně řešit, pokud čínský zákazník použije VPN (virtual private network), nicméně v poslední době ani tato „objížďka“ moc spolehlivě nefunguje, neboť je často blokována, a to už nejen během důležitých zasedání čínských celonárodních orgánů.

Poměrně častým dotazem je, zda lze umístit v Číně servery bez toho, aniž by zahraniční společnost měla v Číně založenou firmu. Toto právně udělat nelze. Aby firma mohla vlastnit a používat v Číně servery, musí mít ICP (internet content provider) licenci, a o tuto ICP licenci může požádat pouze firma, která je v Číně registrována. Samozřejmě lze najít čínské firmy, která takovou službu „pronajímání serveru“ nabízejí, ale prvně tato služba není legální, a hlavně servery patří - jsou vlastněny - touto čínskou společností, a pokud je software na nich umístěn, z nich distribuován, a zahraniční firma nemá například uzavřenou licenční smlouvu, je ve velmi křehkém a riskantním postavení.

Druhou variantou distribuce softwaru je spolupráce s čínskou softwarovou online platformou např. Baidu. Software, který je nabízen prostřednictvím platformy je dohlížen jak platformou samotnou tak čínskými úřady. Platformy přirozeně mají své vlastní podmínky, na základě kterých souhlasí s umístěním a distribucí softwaru. Například Baidu (ale i další platformy) požaduje předložení dokladu o vlastnictví copyright softwaru. Smlouvy s platformami jsou uzavírány ve formě a s textem navrženým platformou a druhá strana (vlastník softwaru) má limitovanou nebo žádnou vyjednávací sílu.

Třetí zmíněnou variantou je distribuce prostřednictvím čínského distributora, který je oprávněn distribuovat software na určitém území a prostřednictvím určitých distribučních kanálů. To se děje zpravidla na základě licenční smlouvy. K licenčním smlouvám je potřeba říci, že některá ustanovení, která by vlastník softwaru do smlouvy vložil za účelem své větší ochrany, například ustanovení zakazující R & D nebo využívání zlepšení softwaru či bezúplatné převedení zlepšení softwaru na vlastníka (a mnoho dalších) mohou být považována za neplatná, a tím pádem vlastníka nechrání. Je proto potřeba, aby takováto smlouva byla napsána s dostatečnou znalostí čínského práva.

Jako příklad importu a distribuce softwaru může sloužit online gaming. Zahraniční společnost může v Číně založit společnost, která bude produkovat online hry. Toto je dovoleno, dokonce podporováno. Problém nastane v momentu, kdy tato společnost bude sama chtít hry distribuovat. K distribuci softwaru je totiž potřeba získat následující povolení: commercial ICP (internet content provider) license, network culture operation license a online publishing service permit. Poslední dvě licence nemůže získat firma, která je v Číně vlastněná zahraniční osobou. To znamená, že producent hry musí na distribuci spolupracovat s domácí čínskou firmou, která má

obě poslední licence. Tato domácí čínská firma musí před započítím distribuce mimo jiné požádat o předběžný souhlas úřad, který provádí cenzuru obsahu (State Administration of Press, Publication, radio, Film and Television).

Jiným typem importu softwaru může být instalovaný software, například software, který je součástí zdravotních prostředků - medical devices. V tomto případě je software importován jako součást produktu. Pokud samotný produkt podléhá zvláštnímu schválení či dohledu, vztahuje se toto schvalování a dohled i na software.

Import softwaru v sobě zahrnuje nejen získání příslušných licencí a povolení, zvolení správného distribučního modelu, ale také otázky ochrany práv průmyslového vlastnictví, způsob placení, správné určení daní a další, které v tomto článku nebyly dotknuty, a kterým je také potřeba věnovat náležitou pozornost. Koncem května t.r. EU SME Centre v Pekingu (www.eusmencentre.org.cn) vydá publikaci "Guideline on Import of Software and Provision of IT Services in China", která se bude zabývat výše zmíněnými otázkami hlouběji než mohl tento článek.

VYVĚSTE ČERVENÉ LAMPIONY

/ Dalibor Jenne

Tak velí čínským rodinám jedna z tradic spojených s oslavami nového lunárního roku. Letos poslední den čínského roku vyšel na 7. únor a autor článku ho, stejně jako následující dva týdny oslav příchodu roku opice, prožil ve městě Xi'an, hlavním městě provincie Shaanxi.

Čína začala používat nám známý gregoriánský kalendář od roku 1912, do té doby používala pro označování dat lunární kalendář, který je postaven na pohybu Měsíce. I přes již více než stoletou tradici nového kalendáře si původní způsob dělení roků zachovává v životě Číňanů význam. Kromě toho, že každý rok má přidělený jeden z 12 periodických zvířecích symbolů, které jsou v Zemi středu oblíbeným tématem diskuzí na řadu témat, je nejviditelnějším dědicem této tradice určení data konce starého a počátku nového roku. Tento přelom spadá na pohyblivé období mezi 20. lednem a 21. únorem

našeho roku. Jarní svátek, jak se také oslavy nového roku nazývají, se slaví až tři týdny a pro většinu pracujících Číňanů představuje nejdelsí možnost v celém roce pro odpočinek. A k jakým diskuzím čínský zvěrokruh vybízí? Kromě našemu horoskopu podobným úvahám o povaze jednotlivce nebo problémech v partnerských vztazích třeba o tom, jak se bude v novém roce dařit těžkým vahám čínského byznysu narozeným v roce opice. Mezi ty patří otec firmy Huawei pan Ren Zhengfei, CEO Baidu pan Robin Li nebo zakladatel a stále vůdčí postava společnosti Lenovo pan Liu Chuanzhi.

Ale jakýpak odpočinek! V těchto dnech se celá Čína dává do pohybu, protože během přelomu a oslav nového roku by rodiny měly být pohromadě. O jízdenky do přeplněných prostředků hromadné dopravy se vede těžký boj. Hospodářsky rozvinutá města se vyliďňují, neboť velká část jejich obyvatel do nich přišla za prací a jejich rodiny zůstávají v rodných

vesnicích a městech, třeba na druhém konci Číny. Xi'an se zdá být na půli cesty. Řada mladých lidí odešla za lepšími platy na jih Číny, ale zároveň město přitáhlo masu pracovníků a živnostníků zejména ze sousední provincie Henan. Prvně jmenovaní se během jarního svátku vrací, ti druzí mají po práci naplněném roce konečně možnost na týden či dva zavřít živnost a v kruhu rodiny a v prostředí, ve kterém vyrůstali, si konečně odpočinout. I když, v dnešní Číně je nostalgické vzpomínání na starých místech, ve kterých člověk prožil mládí či zažil to, co se obvykle nezapomíná, jako např. první rande, často nemožným úkolem. Města procházejí překotným vývojem a jen pár desítek let staré zástavby se bourají a dávají prostor vyšším a modernějším výškovým budovám.

Obchody či restaurace provozované lidmi z většinové etnické skupiny Hanů jsou až na vzácné výjimky nekompromisně zavřené. Otevřené zůstávají provozovny vedené etnickými menšinami, které lunární nový rok neslaví. V Xi'anu jde hlavně o početnou skupinu muslimů z etnické skupiny Hui, kteří bývalé hlavní město Číny obývají již po stovky let. Jejich kořeny sahají k dávné hedvábné stezce a obchodníkům z blízkého východu, kteří po ní přicházeli do Číny a na které byl Xi'an významnou zastávkou. A tak zatímco typické čínské uličky zejí prázdností a blikající poutače usínají, aby daly prostor slavnostním rudým lampionům, tak muslimská čtvrt' zažívá žně a je přeplněná turisty i stálými obyvateli města, kteří na několik dní přišli o možnost navštěvovat své oblíbené podniky.

Ale stejně jako poetika návštěvy míst spjatých s mládím je narušena revolucemi v rozvoji čínských měst, tak i onen sváteční odpočinek je spíše imaginární. Správný Číňan by měl vstoupit do nového roku tak, že poslední noc roku vůbec nepůjde spát. A i pokud by snad spát šel, příliš mu to nepomůže, neboť zvuky petard a vybuchujících ohňostrojů ho vzbudí již velmi brzo ráno, klidně od 4. hodiny po půlnoci. To jak mezi sebou někteří obyvatelé čínských měst soupeří v tom, kdo přinese ostatním třaskavý

zvukový efekt jako první. Snahy českých kritiků volajících po omezení či snad úplném zákazu petard majících pouze zvukový efekt je v čínském kontextu úsměvný. Nejen, že hlasité dělbuchy patří v Číně mezi nejoblíbenější, neboť tradičně mají zastrašit zlé duchy a přinést rodině štěstí, ale také jde o aktivitu, která trvá celé dva týdny, od 1. až do 15. dne nového roku. Lepší spánek, který by si člověk během jarního svátku mohl užít kvůli útlumu ekonomické aktivity je tak po dlouhé dva týdny večer i ráno narušován hlasitým praskáním výrobků obsahujícím střelný prach. Čína, stát, ve kterém se soukromé vlastnictví střelných zbraní striktně netoleruje, se na chvíli, alespoň pokud jde o zvukovou kulisu, promění ve válečnou zónu.

Hlavním smyslem oslav nového čínského roku je setkávání. V prvé řadě setkání s rodiči a hned za tím s širokým příbuzenstvem zahrnujícím tety, strýce, rodiny bratrů a sester a další. Správné pojmenování a oslovení všech příbuzných patří vedle porozumění

všudypřítomnému silnému lokálnímu dialektu Shaanxihua (či jiného nářečí, pokud se přesuneme na mapě Číny jinam) mezi nejtvrďší oříšky, které studenta čínského jazyka trápí. První překážkou je, že téměř každý příbuzný má své vlastní čínské označení. Druhou, že se oslovení druhých osob neurčuje na základě věku, ale podle jejich zařazení do určité generace. Může tak nastat úsměvná situace, kdy malé dítě je strýcem, pětadvacetiletá slečna babičkou apod.

Ale zpátky k červené, která uvedla tento text. Červené jsou nejen lampiony osvětlující vchody do lidských obydlí, ale také dvouverší, která se u příležitosti nového roku lepí po pravé, levé i horní straně hlavních dveří. Tedy zpravidla. Pokud se stane v rodině nešťastná událost, nevyvěšuje buď rudé lampiony vůbec, nebo vylepí okolo dveří dvojverší v zelené barvě. O důkladný úklid, utření hustého smogem zahuštěného prachu na dveřích a aranžmá dvouverší se obvykle stará nejmladší muž v rodině. Červená je také obálka s penězi, kterou dostávají děti navštěvovaných příbuzných. Stoupání platů, ale možná ještě více rostoucí životní náklady v Číně dokumentuje fakt, že zatímco ještě před pár lety bylo v Xí'anu běžné darování obálky s 100 yuany (asi 370 Kč podle aktuálního kurzu), letos už většina obálek obsahovala dvojnásobnou částku.

Další dvojice lampionů si Číňané věší uvnitř bytů, díky čemuž při večerní procházce na čínského „Silvestra“ hrají okna zářivými barvami. Červená se za okny mísí s blikajícími barvami televize, protože v poslední den roku je takřka povinností sledování novoročního programu, který v několika tematických pásmech zahrnujících tanec, zpěv, akrobacii či vtipné dialogy diváka nejen baví, ale také patřičným způsobem diváka navádí k tomu, jak nahlížet na aktuální společensko-politické problémy. Novoroční speciál je s letošní více než miliardou diváků nejsledovanější show svého druhu na světě a letos ji měli možnost s českým komentářem vidět i naši diváci a to na stanici Barrandov PLUS. Paletu barev novoroční noci doplňuje pyrotechnika. Mezi nejpoblárnější patří svazky stovek petard, které po zapálení vybuchují v rychlém sledu za sebou. A jak tedy taková procházka ulic do nového roku se přehoupávajícího Xí'anu vypadá?

Potemnělé uličky, odpočívající odložené dvoukoláky, před branami domů je poklizeno a co se nevešlo dovnitř do malých místností sloužících jako restaurace, ordinace, herny, obchůdky, holičství nebo masážní salony, zůstává úhledně upravené venku. Nastal možná jediný čas v roce, kdy vše začne odpočívat a ne až po půlnoci, ale dlouho před ní, po celý den. V pravidelných intervalech vedle sebe svítí dvojice lampionů dodávající jindy ponuré uličce zvláštní kouzlo. Právě je poslední den lunárního roku a čínské rodiny ve městě Xí'an začínají slavit.

Ještě předtím si dali pečlivě záležet na tom, aby jejich dveře byly ozdobeny dvojicí veršů po každé straně a aby byly čisté a zářily novotou. Se štaflemi obvykle mladí manželé zametli prach ze dveří a po obou stranách nalepily svislé nápisy. V dnešní době většinou koupených, předtištěných, s barevnými vzory a motivem opice, dřívě a u některých rodin stále ještě zdobených ručně psanou kaligrafií. Možná poprvé za uplynulý rok zavřeli svůj obchod, možná poprvé za celý rok se celá rodina vidí dohromady a má možnost zpomalit a na jindy přeplněné ulici plné blikajících nápisů obchodů, spleti projíždějících elektromobilů, jízdních kol, aut a trojkolek doručujících všechno možné od plodů prosperující čínské e-commerce po osoby, se zastavit a na chvíli vypnout svou mysl.

Po probdění noci vyplněné sledováním novoročního programu, zapalováním rozličné, ale pokud možno co nejhlasitější pyrotechniky či hraním populární společenské hry mahjong (čínský správně majiang) a prvním dni nového roku, který je určen pouze nejužšímu rodinnému kruhu, začíná maraton návštěv širokého příbuzenstva. Nejen v zábavní pyrotechnice, ale také v poměrně značném objemu vypitého alkoholu během rodinných setkání (zde dlužno říci, že téměř exkluzivně mezi mužskými účastníky) lze vidět, kam pravděpodobně sahají kořeny našich silvestrovských oslav. A pak že jen Číňané kopírují!

Oslavy nového roku završuje v 15. dni nového roku svátek lampionů. Pokud se v tento den návštěvník vydá na městské hradby města Xi'an, nevyhne se davu tisíců lidí, kteří čekají nejprve na možnost vystát si frontu na vstupenky v přepočtené hodnotě několika set korun a poté mu nezbyde nic jiného, že se klidně i hodinu přesouvat pomalými a přerušovanými kroky v předlouhém hadu lidí poháněném a korigovaném místní policií. Martyrium ale stojí za to. Pokud není zrovna člověk zapřísáhlým nepřítelem všeho, co i jen náznaky připomíná kýč, tak si několikahodinové proplétání se mezi obřími lampiony, které v zářivých barvách do temné noci zobrazují draky, tygry, ale také třeba indické slony nebo ruské matřošky přijde na své. A poté všem jarní svátek definitivně končí. Zpátky do práce a příští rok zase znovu!

OBRANNÉ A OBYTNÉ VĚŽE DIAOLOU

/ Petr Vrána (www.laoma.cz)

Pojedete-li někdy do provincie Guangdong v jižní Číně, určitě nezapomeňte navštívit prefekturu Jiangmen, ve které se nachází unikátní stavby zvané „DIAOLOU“, tj. věže vypadající jako malé pevnosti. Většina z nich se nachází v městském okrese, odkud v minulém a předminulém století emigrovalo do zahraničí mnoho Číňanů. Do Číny se pak vraceli nejen s vydělanými penězi, ale i s novými myšlenkami, které měly za následek budování několikapatrových věží v částečně ZÁPADNÍM STYLU. Uvidíte zde např. řecké sloupy, islámské kopule či portugalské visuté balkónky, které se mísí s TRADIČNÍ ČÍNSKOU ARCHITEKTUROU. Dnes se v okrese Kaiping nachází přes 1 800 DIAOLOU (většina je ale opuštěných) a dalších 500 ve vedlejším okrese Taishan.

**Jedná se o unikátní stavby, které
byly v roce 2007 zařazeny
na Seznam světového dědictví
UNESCO.**

Diaolou jsou porůznu roztroušené po celé prefektuře Jiangmen, která v minulosti představovala poměrně nebezpečnou oblast. Z přírodního hlediska se jedná o krajinu protkanou řekami, jež nejednou ZAPLAVILY okolní pole a vesnice. Z hlediska sociální bezpečnosti to bylo místo, kde řádily BANDY LUPICŮ – ne nadarmo se čtyřem tamějším okresům (Xinhui, Taisha, Enping a Kaiping) přezdívalo „neposlušné okresy“. Z těchto důvodů si místní lidé stavěli opevněné vícepatrové věže jako OCHRANU PŘED POVODNĚMI A LUPICÍ. První diaolou pochází již ze druhé poloviny 16. století, nicméně až na přelomu 19. a 20. století se budují v masovém měřítku, zejména pak VE DVACÁTÝCH A TŘICÁTÝCH LETECH 20. STOLETÍ. Většina diaolou se sestává z tlusté masy zdiva (kámen, dusaná hlína, cihly či později železobeton) a malinkých oken. Svým vzhledem připomínají jakési pevnůstky – koneckonců plnily zároveň i obrannou funkci. Udává se, že v letech 1912 až 1930 bylo v okrese Kaiping zaznamenáno na 71 případů rabování, přes 100 zabitých vesničanů a více než 210 kusů ukradeného dobytka. Došlo také k vyplenění tamějších škol a únosům učitelů a žáků. V roce 1922 banda zlodějů vyrabovala střední školu ve městečku Chikan a unesla ředitele i několik žáků. Nicméně za použití světlomety umístěného na jedné z věží se podařilo zloděje vypátrat dříve, než z městečka utekli, a ředitele spolu se 17 žáky zachránit. Tato událost způsobila v okrese velký rozruch, dokonce i Číňané v zahraničí byli překvapeni - věže diaolou mohou plnit i FUNKCI STRÁŽNÍCH VĚŽÍ!

Po opiových válkách, tj. přibližně v polovině 19. století, kdy v Číně dochází k mnoha povstáním, poslední čínská (resp. mandžuská) dynastie upadá a do vnitrozemí pronikají cizinci, ODCHÁZÍ právě z prefektury Jiangmen řada Číňanů za vidinou lepšího živobytí DO ZAHRANIČÍ (jižní Asie, Austrálie a Severní Amerika). Většina z nich nakonec skončila jako kuliové (z čínského kuli, dosl. „hořká síla“, tj. „namáhavá práce“) a vykonávali různé nekvalifikované manuální práce. Nicméně těm několika Číňanům, kterým se podařilo se uchytit a zbohatnout, vděčí Jiangmen za jedinečné obytné a obranné věže. Nebyli to ale jenom bohatí Číňané žijící v zahraničí, kteří si nechávali postavit ve své

domovině sídla v podobě diaolou. Stávalo se, že se několik rodin ve vesnici, popř. celá vesnice nebo několik vesnic, složila na výstavbu obranné věže. Ta pak mohla fungovat jako úkryt v případě nájezdu lupičů, popř. v době povodní, nebo jako strážní věž.

Diaolou lze tedy rozdělit do tří typů. První typ představují OBYTNÉ VĚŽE, které si stavěli bohatí Číňané žijící v zahraničí a kterých je nejvíce. Druhý typ jsou OBRANNÉ VĚŽE sloužící jako úkryt a patřící celé vesnici či několika vesnicím. Třetí typ, rovněž spadající pod správu více vesnic, jsou STRÁŽNÍ VĚŽE.

Dnes jezdí turisté obdivovat diaolou do městského okresu Kaiping, kde je v rámci cestovního ruchu zpřístupněno několik míst, v nichž se nachází reprezentativní několikapatrové věže. Vaší pozornosti by určitě neměla uniknout VESNICE ZILICUN, protože tamější diaolou patří k těm nejkrásnějším. Zajímavé je, že okolo 250 obyvatel této vesnice, kteří si zde nechali vystavět přepychové obytné věže, žijí v současné době v zahraničí, především v Americe, Kanadě, Austrálii, Singapuru, Malajsii a Indonésii. Každá z věží má své jméno, např. věž Iluzorních mračen, věž Bambusového háje aj. Chcete-li více do přírody, jeďte do VESNICE MAJIANGLONG, kde se z bambusového moře do nebe vypínají skvostné diaolou. Zajímají-li vás čínské zahrady, podívejte se do Zahrady Li. Tento komplex, jenž se skládá z rozsáhlé zahrady a obytných diaolou připomínající naše vily, si nechal ve dvacátých letech minulého století vybudovat zámožný pan Xie Weili z Ameriky. K velmi zajímavým patří i diaolou v HISTORICKÉM MĚSTEČKU CHIKAN, z nichž některé slouží i jako filmové ateliéry. Z městečka se také můžete vydat do nedaleké pitoreskní VESNIČKY JINJIANGLI, kde stojí bezesporu nejvýstavnější (a také největší) obytná věž Ruishilou, která určitě stojí za vidění!

JAK ZAJÍT NA PIVO V ČÍNĚ S KRAJANY? / Jan Pleyer

Poslední sobotu v květnu se v Šanghaji uskutečnila jedna z největších akcí pořádaných ČS klubem Šanghaj a to „Mezinárodní přehlídka gulášů 2. Ročník“. Počasí krajanům přálo, a tak se nás sešlo v zahradách Yanlord garden kolem stovky, počítaje i malé ratolesti a nové československé přírůstky v kočárcích.

Nadšením pro setkávání a organizaci kulturních akcí se podařilo zajistit několik sponzorských darů v podobě piva a vína a tak jsme během ochutnávání různých gulášů, kterých se sešlo okolo 50 l, žízni netrpěli (dle odhadu 300 velkých piv, 60 vín a nepočítaně ostatních destilátů). Ojedinelé bylo i množství muzikantů, sešli se tři kytaristi a řada dobrých a náruživých zpěváků.

Při každé nové společenské akci mne překvapí ochota čecho-slováků se setkávat. Diskusní hloučky nemají nikdy nedostatek diskusních témat ať to jak tvrdě pracovních, obchodních či společenských

a rodinných. Nikdy jsem se během klubových akcí nesešel s neochotou, nezájmem při vzájemné pomoci či spolupráci mezi krajanly. Vystihující byla slova během několika přípitků při gulášové akci: „Národ sobě“.

Společensko – kulturní platforma pro setkávání česko slovenských krajanů má jméno ČS Klub Šanghaj a je volným neregistovaným sdružením. Pro více informací o aktuálním dění a tématech doporučuji navštívit klubové stránky, nebo požádat o zařazení do klubového informačního emailu na cskshanghai@hotmail.com. Informace o společenských akcích lze samozřejmě shlédnout na diskusních forech-skupinách krajanů, ale pro ověřené informace bych opravdu doporučil sledovat webové stránky. Není tajemstvím, že ČS klub plánuje přestavbu webových stránek a formy sdílení informací, pokud je mezi čtenáři i někdo kdo by se rád zapojil a má s touto oblastí zkušenost kontaktujte prosím emailem.

Základní platformou klubu je pravidelné setkávání, každý poslední pátek v měsíci na předem ohlášeném místě, které se v posledním roce mění. Nicméně organizátor vždy zajistí dobré podmínky a to v minulosti bylo občerstvení zdarma a v posledním půlroce české pivo za symbolickou cenu. Ne vždy jsou pátky velkou rušnou akcí, střídá se období bujarých večírků s hudbou a malých setkání s vyprávěním zážitků u piva. V posledním roce se klub zhostil organizace několika společenských akcí které nalákaly i ty kteří v pátek večer nemohou. Poslední zdařilé akce jsou: Šanghajský guláš 1, Přehlídka česko slovenských dobrot, Zelnačka atd.

Nejllepší formou jak se dozvědět více je se zeptat těch pravých lidí, proto jsem položil několik otázek panu prezidentovi CS Klubu Vaškovi Čermákovi.

Vašku ty jsi v Šanghaji od roku 2003 to byl Pudong ještě malé dítě, pamatuješ si kam vedou začátky setkávání krajanů:

Začátky byly pod záštitou Generálního konzulátu ČR. Jednalo se o setkání českých krajanů a bohemistů při příležitosti státních svátků a výročí. Tam jsem se také poprvé setkal s manželi Bendovými. Bohužel setkání ubývalo. Honza - (architekt Jan Benda) se chopil iniciativy a začal s organizací pravidelných setkání. Spočátku se nás scházela hrstka. Stačil nám jeden větší stůl v kavárně. Největší nárůst byl v období Expa Šanghaj 2010. V té době jsem převzal starost o ČSK na svá bedra.

Je možné tedy označit nějaký rok či datum kdy byl klub založen, měli bychom tak možnost slavit alespoň klubové narozeniny. Vzpomeneš si?

Budu si muset projít komunikaci, ale jestli mě paměť neklame mohlo to být září 2006, což by znamenalo, že letošní festival lahůdek by se mohl odehrávat v duchu desetiletého výročí. Ale jak říkám musím projít historická data, abychom neslavili narozeniny jiného dítěte.

Za ty léta organizace prošla klubem řada lidí a registrovaných účastníků. Můžeš se podělit s nějakými klubovými statistikami. Kolik je nyní aktivních členů a kolik odhaduješ účastníků během posledních 5 let.

Přesné statistiky jsou prakticky nemožné. Lidé se stěhují, nebo pracovně cestují po Číně či Asii. Někteří členové se objevují sporadicky. Co vím naprosto přesně je, že v současnosti mám v adresáři 258 adres. Opět adresa může být jeden člověk nebo pětičlenná rodina. S určitostí vím, že někteří členové v Číně nejsou stabilně, ale dojíždějí sem obchodně nebo pracovně a o klub mají zájem.

Čína je primárně o podnikání a obchodu, jak vnímáš obchodní část setkávání. Chodí krajané na klub více pracovat nebo si chtějí odpočinout a po česku u piva popovídat?

Nesedím pochopitelně u každé debaty. Diskuse probíhají podle toho, kdo se s kým potká a o čem si chtějí popovídat. Podle mých zkušeností většina témat je prostě o životě v Číně a zkušenostech. Protože práce je nedílnou částí života, část komunikace se tohoto tématu dotkne a určitě existuje výměna kontaktů, ale já to vnímám tak, že většina si přijde prostě nezávazně pokecat. Setkání jsou zlatým dolem

informací zejména pro nově dorazivší. Myslím, že pomoc či radu ohledně bydlení, péče o rodinu, vzdělání, práce a podobně je k nezaplacení. Pro mě osobně je to prostě setkání s lidmi, které vidím rád.

Reprezentujeme tady naši zemi, pojd'me tedy na oficiální úroveň, jak funguje návaznost klubu na společenské aktivity organizované CZ a SK konzulátem.

Musím říct, že mně se spolupráce spíš vybavuje ve spojitosti s lidmi. Někdy je to více na neformální než na skutečně oficiální úrovni. Jestli bych měl hodnotit současný stav, tak mohu hodnotit spolupráci jako účinnou. Ochota pomáhat je na obou stranách a některé akce přímo závisejí na vzájemné pomoci. Jako jeden velice pěkný případ bych jmenoval promítání filmu *Obecná škola* u příležitosti narozenin Z. Svěráka, která by se asi bez pomoci GK ČR vůbec neuskutečnila.

Můžeš nám odhalit co je v nejbližším plánu společenských akcí CS klubu

Při plánování musíme zvažovat několik faktorů. Jedním z klíčových je počasí a zde musíme být velmi flexibilní. Nastává léto a určitě budeme pokračovat v našich pátcích někde na příjemných venkovních zahrádkách či v klimatizovaných prostorách. Zvažujeme také letní akci pro ty co neutíkají před létem ze Šanghaje, pro zbytek se nechte překvapit.

Vašku, chtěl bych ti poděkovat za odpovědi a určitě se budeme těšit na další setkávání.

Osobně bych rád zmínil svou osobní zkušenost s klubem, kdy před pěti lety při prvních návštěvách Číny jsem právě skrze klub našel řadu pomocných lidí při pomoci nalezení vhodného bydlení, konzultace zkušeností se školami pro děti a neposlední řadě mi pátky u piva dodali dobrou náladu. Zajděte tedy někdy na klub a sami se přesvědčte.

HLEDÁME ČÍNSKÉ KOLEGY

/ Jan Hebnar / www.sinovia.cz

Jestli je v Číně těžké nebo snadné najít novou pracovní sílu závisí na úhlu pohledu. Najmout dobrého kancelářského pracovníka je v Číně čím dál tím obtížnější. Oproti tomu najít levného pomocného dělníka je především v oblastech západní Číny stále relativně jednoduché (musíte však počítat s tím, že se vám může stát – jako jedné severomoravské firmě – že při najímání zjistila, že řada takových dělníků vidí poprvé v životě až při pohovoru tak sofistikované zařízení, jako je šroubovák).

Pokud někomu ze svého stávajícího týmu upřímně důvěřujete, zkuste se ho poptat, zda v jeho okolí někdo nehledá práci nebo nezvažuje změnu zaměstnavatele. V Číně je běžné, že se zaměstnanci hledají téměř výhradně přes osobní doporučení: řada malých čínských firem by nenajala nikoho, kdo není přímo člen rodiny nebo alespoň dobrý rodinný známý. Jaký vliv má zaměstnávání nekvalifikovaných

pologramotných strýců z pátého kolena na produktivitu týmu si asi dokážeme všichni představit, ale spolehnout se na doporučení někoho, komu důvěřujete, se vyplatí.

Obava pustit do firmy někoho „zvnějšku“ má své opodstatnění: není nic zvláštního, že váš nový prodejce se do firmy hlásí jen proto, aby z vás během tří měsíců zkušební doby vysál veškeré informace, ceny a zákazníky a ty pak prodal konkurenci. Nebo odklonil vaše prodeje na nového distributora, který má shodou okolností stejné rodinné příjmení.

Alternativně můžete zkusit služby personální agentury. Většinou se na personální agentury západní firmy obracejí v případě, že hledají pozice ve vyšším managementu a je třeba říci, že taková služba většinou není levná (běžně trojnásobek měsíční mzdy). Další možností je najít zaměstnance na některém

z inzertních serverů. Mezi nejpopulárnější patří 51job (www.51job.com) a Zhaopin (www.zhaopin.com). Vkládat inzeráty s nabídkou práce navíc umožňují i weby některých zahraničních obchodních komor, s hledáním pracovní síly vám mohou pomoci také místní kanceláře Czechtrade nebo obchodní zastoupení českých konzulátů a ambasády (pokud o někom vědí). Pokud je vaše firma registrována jako reprezentační kancelář, budete muset zaměstnance najmout přes některou z pracovních agentur, jako je například Foreign Enterprise Human Resources Service Company (FESCO).

NA CO SE PŘI POHOVORU ZAMĚŘIT

Především se nezaměřujte na to, jak oblečený uchazeč přišel na pohovor, zda vás slušně pozdravil a rozumně se představil. Protože to byste v Číně nenajali nikoho. Z nějakého zvláštního důvodu chybí mladým Číňanům v tomto smyslu elementární vzdělání a to jak těm schopným s opravdovým zájmem o práci u vás, tak těm na opačném pólu. Prostě se nad to, že slečna, která přijde na pohovor na místo office manažerky, obléká tenisky a tepláky povznete a prozkoumejte bez předsudků její opravdové schopnosti.

Berte informace v životopise vašich nových kolegů jako indikativní. Jinými slovy počítejte s tím, že si uchazeči o zaměstnání často informace v životopise vymýšlejí a upravují. Hodně se proto ptejte, abyste pochopili, co dotyčný ve firmě skutečně dělal a jestli opravdu byl nebo nebyl manažerem, za kterého se nyní vydává. Můžete také například použít písemný test, stačí pár otázek, na základě kterých odhalíte, jestli uchazeč rozumí terminologii z oboru. V zemi, kde se dá diplom z university koupit za 2000 RMB je takový postup často nezbytný, především u technických pozic.

Vyvarujte se těm zaměstnancům, kteří se příliš rychle ptají na výši platu. Vyjednávat tvrdě o platu je v pořádku, ale pokud cítíte, že jediná motivace vašeho nového kolegy přidat se do vašeho týmu spočívá v tom, že mu nabídnete o 500 RMB víc, než má v současném zaměstnání, utíkejte. Jakmile do něj investujete půl roku tréningu, udělá to totiž znovu. Fluktuace v Číně je mnohem vyšší, než u nás a loajalita zaměstnanců tedy mnohem nižší.

Konečně si dejte alespoň u mladších zaměstnanců pozor na to, zda budou mít dostatek motivace pro vás dobře pracovat. Díky čínské politice jednoho dítěte je mnoho dětí od narození rodiči rozmazlováno, a především ti nejkvalifikovanější

uchazeči o zaměstnání pocházejí ze snad až příliš dobrých majetkových poměrů. Mnoho mladých lidí v Číně navíc stále žije doma se svými rodiči a díky tomu, že jejich výdaje na živobytí jsou v podstatě nulové, vlastně ani práci moc nepotřebují. S jednou naší mladou sales manažerkou jsme dlouze vyjednávali o struktuře bonusu a o tom, zda má nárok na položku, která představovala zhruba 700 RMB měsíčně. Její setrvání u nás však bylo velmi krátkodobé, jelikož 700 RMB pro slečnu, která týden po našem rozhovoru přijela do práce novým AUDI TTS (dárek od tatínka), vůbec žádná motivace. Tato slečna však byla dle mého názoru ztracena pro jakékoli smysluplné zaměstnání, přestože jí nechybělo vzdělání a inteligence.

Hledejte takové lidi, kteří projevují samostatnost a iniciativu. Nenechejte se zviklat čínskými HR manažery, ti (stejně tak jako společnost obecně) často úplně odepisují uchazeče ze škol, které nespádají do tzv. první úrovně universit (jako je Beida, SUIBE, SUFE atd.). Přitom vy rozhodně nepotřebujete uchazeče, který přijetím na obdobnou universitu prokázal především to, že je již od předškolního věku rodiči dokonale vytrénován k trávení deseti hodin denně memorováním textů. Klidně dejte šanci lidem, kteří jsou snaživí, iniciativní a takové, na papíře dokonalé vzdělání nemají. Navíc tím ušetříte i dvacet procent na mzdě.

Podobně jako kdekoli jinde na světě, především mezi mladými potenciálními kolegy, hledejte i v Číně takové uchazeče, kteří se nějak realizují mimo školní systém. Zvlášť v kultuře, kde je každý zvyklý od narození poslouchat instrukce (otce, učitele, šéfa) je důležité najít lidi, kteří jdou za svým cílem sami, bez toho, aby jim ho někdo definoval. Hledejte proto uchazeče, kteří mají koníčky: ať je to amatérský sport, hudba nebo jakákoli volnočasová aktivita,

kteřou jim nikdo nenalinkoval. Dobrým ukazatelem vhodnosti uchazeče je také množství a kvalita otázek, které vám pokládá. Přesvědčit zaměstnance o tom, že vám mohou klást otázky, je však někdy těžký úkol. Ujistěte se proto, že je atmosféra pohovoru uvolněná a opakovaně potenciálním novým kolegou připomínejte, že otázky mohou klást i oni. Jen takoví lidé budou alespoň trochu samostatní, byť jejich úroveň samostatnosti a individuální iniciativy nebude možná taková, na co jste zvyklí na Západě.

A konečně, při pohovoru se hodně ptejte na to, jak uchazeč vycházel s lidmi z bývalého školního nebo pracovního kolektivu. Konkrétně třeba na to, co mu vadilo na kolezích z bývalé firmy, nebo kde to po personální stránce v jeho minulé práci skřípalo. V Číně jako kolektivistické společnosti spolu lidé z jedné sociální skupiny (rodina, školní třída, firma nebo její oddělení) tráví nesrovnatelně více času, než je tomu běžné u individualistických kultur, jako je ta naše. Proto je daleko větší problém, když vytušíte, že adept na pracovní pozici je sice po všech pracovních stránkách ta správná trefa, ale má „zvláštní“ lidské atributy (například je to člověk, který je hádavý, nebo si libuje v politikaření). Od takového člověka dejte raději ruce pryč, protože soudržnost kolektivu je pro čínský tým důležitější, než u nás a způsobil by vám nesrovnatelně větší neplechu, než by byl jeho profesní přínos.

ŠANGHAJ HOSTILA PRVNÍ ČESKÝ MÁJOVÝ STREET FEST / Štěpán Vojnár

Ve dnech 6.-10. května 2016 proběhla v centru Šanghaje prezentační akce „Czech Beer & Love Mayfest“. Na festivalu, který pořádal generální konzulát ČR v Šanghaji ve spolupráci s agenturou CzechTourism, se představilo 11 českých společností a 4 čínské cestovní kanceláře se specializací na Česko a produkty svatební turistiky. První český street fest v Šanghaji slavnostně otevřeli ministr zemědělství ČR Marian Jurečka, velvyslanec ČR v ČLR Bedřich Kopecký, generální konzul ČR v Šanghaji Richard Krpač a prezident ŠKODA China Andreas Hafemann. Během zahajovacího pátečního odpoledne a víkendu nabídl

první český street fest v Šanghaji kromě českých produktů dvě desítky kulturních představení a vystoupení od klasické české hudby, tradiční cimbálovky, módní přehlídky, promítání Krtečka, až po revival české pop music v podání Čechů žijících v Šanghaji.

Pro zhruba 3000 návštěvníků, kteří akci navštívili jen během zahajovacího dne a navazujícího víkendu, byla připravena dvacítko kulturních představení reprezentujících jak tradiční, tak i současnou českou kulturu. Na pódiu tak vystoupila za velkého ohlasu diváků i medií česká cimbálová skupina Baranica; mimořádný úspěch měla i kapela „Little Prague Band“ Čechů žijících v Šanghaji, která zahrála a zazpívala hity současné české pop music. Klasickou českou

hudbu přednesl klavírista společnosti Petrof (Vltava, Humoreska) a kvartet čínských studentů (flétna, housle, violoncello, saxofon) pod vedením české pedagožky Clary Novakové vyučující na Suzhou University of Music. Mezi nejoblíbenější hudební vystoupení patřily i české písničky slovenského studenta v Šanghaji Tomáše Hlinky, kterého doprovodil čínský kytarista. Moderní pojetí Humoresky prezentovala česká punková houslistka Zina Blahušová, jež svým vystoupením zaujala i v pořadu „Day Day Up“ o ČR, který v říjnu 2015 vysílala čínská Hunan TV.

Nejmladším návštěvníkům a rodinám s dětmi nabídl festival promítání původních epizod Krtečka; řadu diváků přitáhla i módní přehlídka olympijských kolekcí společnosti Alpine Pro a sestřih nejsledovanějších pasáží loňského vysílání „Day Day Up“. Mnoho návštěvníků i médií upoutala na akci promítaná fotografie prezidentů Miloše Zemana a Xi Jinpinga, kdy si připíjejí plzeňským pivem v zahradách Strahovského kláštera při návštěvě čínského prezidenta v Praze.

Velký zájem o akci vzbudila i přítomnost bývalého moderátora pořadu „Day Day Up“ Ou Diho na slavnostním zahájení jako čestného ambasadora akce. Loňská květnová svatba čínské celebrity v Lobkowiczském paláci Pražského hradu patřila v Číně k nejsledovanějším pasážím show Hunan TV o ČR.

České společnosti během pěti dnů na Mayfestu nabídky produkty k prodeji i obecné prezentaci. Mezi pivovary byly zastoupeny jak společnosti, které na čínském trhu působí (Budějovický Budvar, Litovel, Černá Hora, Lobkowicz), tak i firmy, jež do

Číny plánují významně expandovat. Návštěvníci Mayfestu měli příležitost ochutnat nejen přední české pivovarnické značky, ale i méně známé české pivní speciály.

Na festivalu se dále představila společnost Karlovarské minerální vody, a to se značkou Mattoni, která je již dostupná v místní maloobchodní síti. Na stánku nechyběla ani Magnesia a další balené vody, např. ovocné minerálky. Tradiční české produkty, občerstvení a pivo Konrád nabídla restaurace Krajánek v Šanghaji. České potraviny na Mayfestu rovněž reprezentovaly Marlenka a Vinařství Ludwig. Svůj stánek na akci měla i společnost Alpine Pro, která během sobotní módní přehlídky předvedla své olympijské kolekce.

Společnost Botanicus, jejíž značka je oblíbená zejména u čínských turistů navštěvujících Prahu, nabízela produkty tradiční bio kosmetiky a dárkové předměty. Z českých firem byla na akci zastoupena rovněž Wedding Diamond Agency z oblasti svatební turistiky a agentura Lily Madonna profesionálního svatebního fotografa. Návštěvníci akce měli možnost se vyfotografovat pod rozkvetlou třešní, která na festivalu připomínala oblíbenou českou májovou tradici.

Nabídku zájezdů do ČR doplnilo i zastoupení čtyř čínských cestovních kanceláří, včetně těch neznámějších – Spring Tours či Travelzen. Na Mayfestu se dále uvedla společnost ŠKODA Auto, a to vystavením nejnovějšího modelu Superb. produktivitu týmu si asi dokážeme všichni představit, ale spolehnout se na doporučení někoho, komu důvěřujete, se vyplatí.

„Czech Beer & Love Mayfest“ byl realizován díky finanční podpoře generálních partnerů akce, společností ŠKODA China a CEFC China. Jako partneři se na akci finančně podílely i společnosti Lasvit a šanghajská firma Little Huia. Některé společnosti přispěly nefinančně, např. věcnými dary (Plzeňský Prazdroj, Petrof, Alpine Pro, Caesar Crystal Bohemiae).
